

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINEC'A.

<p>PRETIULU ABONAMENTULUI: Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . 5 fl.—cr. " " " " 1/2 anu 2 fl.50cr. Pentru Romani'a si strainetate pe anu 14 fr. " " " " pe 1/2 a. 7 fr.</p>	<p>PRETIULU INSERTIUNILORU: Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte .4 fl.; si mai sus 5 fl. v. a.</p>	<p>Correspondentiele sè se adreseze la Redactiunea dela „Biserica si Scól'a.“ Èr banii de prenumeratiune la „TIPOGRAFI'A DIECESANA in ARAD.“</p>
---	---	--

In Duminec'a Rosalieloru.

„Eu sum lumin'a lumii, celce mi-
 urmèza mie nu va umblá in-
 tr'u intunerecu, ci va avé lu-
 min'a vietii.“

Ioan cap 7. v. 27.

Daru mare este omului viéti'a.

Intru a traí si a folosi bine acestu scumpu ta-
 lantu se concentréza, seau celu putien ar trebui sè
 se concentreze tóte dorintiele si aspiratiunile omenesci.

Si toti traimu pana cand scrisu ne este, cá se
 traimu. Toti ne folosimu de acestu scumpu talantu.

Starea nóstra actuala inse, carea nu este altcev'a,
 decât resuítatulu modului, cum ne folosimu noi de
 acestu pretiosu daru, nu ne multiemesce.

Omulu nemultiemitu cu sene detorintia are inse a-se
 intrebá, ca propriaminte de unde i-vine acésta nemul-
 tiemire. Si fiend serbatorile timpulu celu mai acomoda-
 datu pentru astfelu de meditatiuni, este unu lucru
 de neaperata trebuintia, ca in aceste sante serbatori
 se ne ispitimu atât unulu câte unulu cât si toti la
 olalta despre cele ce astadi ne facu durere si nemul-
 tiemire.

Viéti'a nóstra pamentésca nu este scopu, ci este
 numai unu mijlocu, si adeca unu mijlocu, datu noue,
 cá se ajungemu scopulu celu mare alu vietii: perfectin-
 nea, si prin acést'a fericirea eterna. Nu putem dobandí
 acésta eterna fericire pana cand viiamu pre acestu pa-
 mentu. Datu ne este inse, cá se putem avé, si se
 putem ajunge prin propriele nóstre fapte si aici pre
 pamentu o indestulire cu starea nóstra si o multie-
 mire cu rezultatele, obtienute prin viétia.

Ei bine, asia sunt astadi impregiurările, de nu
 suntem si póteca nici nu putem fi multiemiti.

Nu ne póte nici decât cuprinde mirarea de a-
 césta stare.

Omeni suntem si noi, si nemultiemirea este unu
 felu de sociu alu omulu, carea nu se desparte de
 densulu dela nascere pana la mórte. Vor fi inse altii,
 pre cari in urm'a unei sorti mai norocóse, seau in
 urm'a unoru conditiuni mai bune de viétia ii-vedem

mai dispusi decât noi, de a fi multiemiti cu starea,
 in carea se gasescu.

Si asia este facutu omulu, cá se nu se semta
 bine, cand vede, ca semenii sei se gasescu intr'o stare
 mai buna, decât densulu. Astfelu nemultiemirea nós-
 tra póteca la multi chiar in urm'a acestei impregiu-
 rări se potenciéza. Si nici acésta potentia nu ne ar
 fi spre stricatiune, daca am scí, se ne folosimu de
 dens'a, pentrucu numultiemirea duce de regula pre
 totu omulu consciu de sene numai la progresu, la
 inaintare pre tóte terenele.

Tóta viéti'a nóstra nu este altcev'a decat o
 lupta continua cu greutátile si pedecile, ce ni-se punu
 in cale cu seau fara voi'a nóstra in mersulu spre
 perfectiune.

Sunt multi factorii, de cari cu succesu se póte
 servi omulu in acésta lupta. Din acesti multi, 3 sunt
 cu deosebire factorii de capetenia, si anume: o munca
 productiva, condusa de o minte luminata, o inima des-
 voltata in servitiulu causei, pentru carea luptamu, si
 perseveranti'a de a ne folosi de aceste doue intre tóte
 impregiurările in servitiulu scopulu, ce urmárimu prin
 viétia.

Daca ne vom intrebá si ne vom esaminá, incát
 dispunemu noi de acesti factori, vom aflá, ca dá mun-
 cim si noi credintiosii bisericeii, muncesce poporulu,
 muncesce inteliginti'a nóstra, ér bunatatea inimei po-
 porulu romanu este mai presus de orice indoiéla. A-
 vem inse si in ceeace privesce factorulu primu si in
 ceeace privesce pre alu doilea câte unu cusuru, carele
 micu póte se ne apara, dar faptu este, ca ne face
 multe perplessitati.

Muncesce poporulu nostru, dar impregiurările
 vietii nóstre trecute, cand adeca nu eram siguri de
 rezultatele obtienende prin munca, ne-au lasatu de
 moscenire unu felu de usiurintia in lucru, carea de
 multe ori ne face, ca munc'a nóstra se nu fia destulu
 de intensiva. Ne apucámu de multe, si adesea se in-
 templa cá se-le facem numai de jumetate. Nu ne po-

tem dá totdeun'a seama, ca nu este destulu de bunu lucru facutu astfelu, si nu avem destula prevedere, ca unu astfelu de lucru nu ne aduce nici in a diecea parte folosulu de care avem trebuintia si pre carele cu mai multa ingrijire si pre langa o munca intensiva l'am poté obtiené.

Poporulu nostru este apoi unu soiu de ómeni cu inima buna catra tóta lumea. Se pare inse, ca de multe ori i-lipseste acésta inima chiar facia de sene. Nu este totdeun'a romanulu destulu de bunu facia de sene si facia de ai sei. Lu-vedi adeca de multe ori pornindu pre cai contrarie intereselor sale private si comune si sfersitul este, ca mergendu pre aceste cai adesea se trediesce, ca si-a perdutu timpulu si puterile in lucruri, cari mai multu i-au stricatu, de cât i-au folositu.

Aceste defecte provinu cu deosebire din o impregiurare, ce se vede adesea in faptele nóstre, si anume, ca nu suntem cu destula perseverantia in lupt'a spre scopulu, ce-lu urmarimu prin viétia. Se gasestu pré multe lucruri, pré multe ispите, cari ne facu se aparem in faci'a lumii critice lipsiti de acésta perseverantia. Si nu ne póte cuprinde mirare de acésta stare a lucrurilor. Asia ne-a fost traiulu in trecutu, îndreptatu numai de a conservá ceea ce am avutu. Astadi s'a schimbatu situatiunea. Am intratu si noi multu, putien intr'o perióda de dezvoltare, ér o dezvoltare spornica nu esista acolo, unde nu gasesti destula perseverantia. Si naturalu lucru este, ca fara acésta perseverantia si ceea ce ne succede, ne succede numai pre jumetate, ér astfelu de succese nesuccese nu potu produce in noi multimire.

* * *

Serbatorimu astadi diu'a cea mare, in carea prémarita minune au vediutu tóte neamurile in cetatea lui David, cand Duchulu santu s'a pogoritu preste apostoli in limbi de focu, si cand armati cu putere de sus au inceputu a propoveduí adeveturile evangheliei lui Christos la tóte neamurile.

Precum „prémarita minune“ au fost evenimentulu pogoririi Spiritului santu preste apostoli: tocma asia prin minune s'a schimbatu starea psihica a apostolilor si inspirati de Duchulu santu ii-vedem propoveduindu cuventulu lui Ddieu la tóte neamurile cu o perseverantia si abnegatiune pana la mórte.

Ei bine, nu fara unu scopu mare serbatorimu noi acestu insemnatu evenimentu in viétia crestinatáti. Scopulu, pentru care biseric'a a instituitu acésta serbatóre, este, cá ocaziune se avem se ne inspirámu si noi de Duchulu santu, carele dupa cuventulu celu vecinicu alu Domnului petrece cu noi pana la sfersitul veacului, si pentrucá ocaziune se avem de a luá „duchulu intieptiunei, duchulu intielegerii, duchulu temerii de Ddieu“ si apoi armati cu acestu duchu se realisámu fapte frumóse, fapte demne de urmaritori ai apostolilor si membri ai bisericeii lui Christos.

Nu mai vedem astadi pre Spiritulu santu pogorindu-se preste ómeni „cá si o suflare de ventu ce vine repede.“ Lu-vedem inse, si-lu potém vedé si astadi cu ochii credintiei pogorindu-se in inimile nóstre prin mijloculu rugatiunei si cu ajutorulu faptelor ce le pretinde dela noi crestinismulu si crestinatatea nóstra.

Doctrin'a evangheliei ne luminéza mintea, bunatatea lui Ddieu, aretata intr'unu modu atât de chiaru in evangelia ne incaldiesce inim'a, ér Mangaitoriulu Duchu, carele cu noi petrece pana la sfersitul veacului ne inspira tari'a si perseveranti'a de a pretempiná cu succesu tóte greutátile si multele ispите ale vietii.

Éta aci cuprinsa tóta art'a cea mare de a traí in lume!

* * *

Seclii multi au trecutu, de cand poporulu romanu cunósce bogati'a cea nemarginita, ce este depusa in evangelia. Timpulu a voitu inse cá romanulu in decursu de atáti'a secli se primésca aceste invetiaturi cá slabanogulu din evangelia turburarea apei. „Omu nu a avutu, carele se-lu bage in scaldatória.“ Acestu omu: scól'a si unu cleru luminatu i-au lipsitu in trecutu. Timpulu si impregiurárele schimbandu-se in jumetatea a dou'a a secului nostru Domnulu ne-a disu si noue cá odinióra slabanogului: „Ia-ti patulu teu si umbla.“ Am ascultatú de acestu glasu dumnediescu, ne-am facutu scóle, si sacrificie am adusu pentru a ne créa unu cleru mai luminatu; dar n'am facutu nici pre departe in ceea ce privesce aceste doué conditiuni de cultura si progresu sporiulu trebuintiosu si progresulu doritu, pentrucá intregu neamulu nostru feritu se fia de a umblá intru intunerecu.

Si n'am facutu acést'a, pentruca adesea ne-a lipsitu perseveranti'a de a pretempiná greutátile si a invinge ispите, ce au venitu asupr'a nóstra.

Suntem abia la inceputu in mersulu nostru culturalu, avem multe trebuintie. Tóte acestea le vom poté pretempiná, daca cu ochii credintiei ne vom apropiá de Domnulu si ne vom insusí lumin'a vietii. „Veniti deci cu totii astadi se luámu Duchu santu, duchulu intieptiunii, duchulu intielegerii, duchulu temerii de Ddieu,“ cá armati cu acestu duchu se pasimu cu mai multa sigurantia si succesu in calea nóstra culturala, — pentru cá armati cu acestu duchu tóte cele ce le dorimu se ni-se adaoge noue.

* * *

In lume omulu valoréza numai atát'a cât valoréza faptele lui, cari nedespartite sunt si remanu de densulu; ér istori'a ne aréta ca nici in viétia popóreloru nu se are lucru altcum. Popórele se desvólta, si popórele apunu, dupre cum prin faptele loru sciu adeca apretiú seau nu mersulu loru de dezvoltare culturala. Acést'a este busol'a, dupre care istoriculu póte combiná si conchide cu sigurantia asupra viitoriului ori-carui poporu.

Suntem si noi unu poporu, o biserica, carea nu vomu alt'a, decât viétia prin lumin'a si moral'a e-vangeliei, si totu ceeace am facutu dela intrarea nós-tra in viétia constitutionala, a fost indreptatu numai spre acésta tienta, carea nu este alt'a, decât scopulu celu vecinicu alu bisericeii: progresulu, inaintarea binelui si prin punerea in practica a adevuriloru e-vangeliei lui Christos. Si daca in acésta tendentia a nós-tra se voru fi intemplatu casuri, cá instreinati de multele ispite ale vietii se ne lipsésca perseveranti'a si energi'a intru realisarea mai cu succesu a binelui, pre carele lu-dorimu,— se nu perdemu din vedere, ca precum individulu consciu de sene capace este, daca voiesce a indreptá tóte gresielele, ce le observéza la sene: tocma asia in stare sunt si popórele a-se emancipá de tóte necazurile atunci, cand insufletite voru fi de a traí cá atari, si prin viétia lor a indulcí si a face mai usióra viétia ómeniloru, cari facu parte dintrensele.

Si noue acésta insufletire nu ne lipsesce, ba pottem constatá, ca am apucatu pre o cale buna, in carea am potutu si dilnicu pottem vedé manifestandu-se acésta insufletire. Nu este inse destul de inchezata acésta insufletire, cá se produca si realizeze binele in mesura mai mare, decât ceeace se face.

Chiagnulu inse, de carele vorbimu, astadi nu mai este streinu de societatea nós-tra. Resultatele, obtinute pana acum mici, mari cum sunt, si mai cu seama credinti'a ca toti ceice facu binele, ajutorati sunt in acésta cale a lor de Isvorulu a totu binele, Carele viétia vecinica a voitu se avemu atunci, cand ne-a daruitu acésta viétia de siguru ne voru intari.

Deci trairu se trairu astfelu cá prin trairulu nostru unu gandu si o inima se fia intréga biserica viia intru realisarea binelui si printrensulu intru asigurarea unei adeverate vietii, cá Duchulu Domnului se se reverse totu mai multu asupra nós-tra!

Music'a.

— O privire fugitiva asupr'a acestui ram al beleartelor. —

Me simt fericit in momentul acest'a, când mi se da ocaziune, cá intre marginile poterilor mele se dic si eu un cuvânt in acésta materia,— cu atât mai vèrtos, cu cât acest ram al sciintielor asia dicënd, music'a, ajungënd in secul present — in secul luminelor, acusi la culmea perfectiunei sale: impune datorii'a sacra fie-carui om, care voesce se fie folositoriu societatii in care se misca, — se o studieze, se si-o asocieze.

Când 'mi permit deci se fac o privire fugitiva asupr'a acestui ram al artelor frumóse, 'mi permit totdata a vi cere indulginti'a.

Music'a, acest termin technic este derivat din grecescul „μουσική“ si i-s'a dat atâtea definitiuni, s'a scris atât'a despre efectele, mijlócele si insemnatatea

ei, incât cu greu s'ar potè gasi o definitiune care se inpace tóte parerile. Unii nu o considera decât efep-tuitórea, provocatórea unei sgduituri nervóse, neavënd alt sens decât acela ce pacientul, adeca acel ce o asculta i acordéza.

Distinsul nostru componist bisericesc Gavril Musicescu dice: „Music'a este reprezentarea idealului prin mijlócele própii organului carui'a se adreséza, séu music'a este art'a si sciinti'a sunetelor.“

Music'a deci este art'a de a representá idealul, este art'a de a esprimá sentimentele prin tonuri, este art'a care ni esprima insi-ne propriile nóstre sentimente, pasiunile nóstre si intrég'a nós-tra viétia. Ea este limb'a inimei, inmóie inimile, dar le intaresce totodata. Si déca ne vom intrebá din ce consta ea? — atunci vom respunde pre scurt: din sunete numai, cari se produc séu de catra voci omenesce, séu de catra un instrument prin mijlocirea omului.

Sè ne intrebam inse, ce insemnatate are music'a in lume, in viétia omenimei si 'n special in viétia sociala? O intrebare acésta, care ar tinde barbañilor celebri un obiect cu mult mai greu de resolyt, decât se se póta ocupá de densul in intreg cuprimsul seu.

Ponderositatea musiceii este necontestabila si totu-si unii incep a-si redicá vocile contr'a ei, incep a o defaimá sustienënd opiniunea individuala a unor pessimisti, cumca music'a distruge, corumpe societatile. Acést'a afirmatiune inse remâne pentru totdeun'a manca si nemotivata.

Celebrul psycholog Herbart in oper'a sa despre artele frumóse dice: „unde nu infloresc artele, acolo domnesce duritatea si simplicitatea“ si noi am puté se aplicam dicerea acést'a in special numai la musica fara temere de a fi contradisi, si se dicem: „unde nu infloresce music'a acolo domnesce duritatea, simplicitatea si necultur'a.“

Cumca music'a promovéza cultur'a si civilizatiunea, cumca escita in om dorinti'a de libertate, cumca ne indémna se inbratiosiem sublimitatea creaturii divine, cumca desvólta in om gustul estetic si cumca luminéza spiritul, poleesce sufletul, — aceste tóte sunt recunoscute si sustienute de o lume intréga.

Platone a considerat artele si mai cu séma music'a intre primele obiecte ale instructiunei. Cultur'a intelectualala cuprindea music'a si scolarii la al 13-lea an incepeau deja instructiunea musicala pe lyra si apoi urmau celelalte studii precum: aritmetic'a, geometri'a, economi'a, astronomi'a, filosofi'a s. c. l., — ér marele legislator Solone a stabilit legi dupa cari studiarea musiceii érá deobligatóre pentru fie-care cetatién, ca un'a ce contribue la cultur'a si nobilitatea spiritului.

Din Sant'a Scriptura vedem ca profetii intrebuintiau music'a la desteptarea spiritului pentru a profeti.

David prin musica a imblándit turbarea lui Saul.

E destul se mai amintim pre nemuritoriu Rouget de L'isle, autorul cântecului atât de cunoscut si

placut lunei „Marseillaise,” si insemnatatea muzicii este dovedita. Efectul ce a produs acest cântec in inimile setóse de libertate ale francesilor remane, scris pentru eternitate pre paginile istoriei. Poporul cântând marseillais'a ataca palatul Regilor si Dumouriez cu ajutorul ei invinge la Lemmapes, poporul se elibereza si republic'a e proclamata.

Si óre music'a nu o gasim in tóte partile? O gasim atát la solenitátile vesele cât si la cele funebrale, o aflam in coliba si o aflam in palat, o aflam la nascere, la mórte si la tóte ceremoniile si serbarile de ori ce specie, — pentru cá music'a e universalá si fara ea nu putem traí. Cu un cuvânt putem dice: omul se nasce si móre cu music'a.

Uméza se ne intrebam de originea artelor frumoase si respective de originea muzicii.

Originea muzicii se reduce la timpurile cele mai antice. Ea nu este o inventiune a timpului mai nou, ci originea ei datéza din secli si putem dice, s'a nascut deodata cu omul.

Grecii si popórele antice sustieneau, cá dieii ar fi impartasit omenimei cunoscinti'a despre art'a muzicii, dár in timpurile mai nóue s'a constatat, cumca natur'a insasi este un impartasitoriu, un orchestru, un maestru al muzicii, cáci in natura vedem reprezentate tóte elementele muzicii. Astfel sunt cântarile melodióse ale paserilor, siueratul frundiilor si al arborilor, murmurul apelor curgetóre si fluieratul vânturilor.

Vedem deci, cá natur'a este inventatoriul ei si ómenii sunt numai aceia, carii au imprumutat dela ea si o au imitat.

Éta de esemplu ce ne spune un scriitor despre originea muzicii si adeca a lirei: „Nilul, varsându-se dupa obiceiul preste tóta partea Egiptului, a lasat pre suprafata paméntului o multime de vietati, intre cari erau si bróscé tiestóse; retragându-se ap'a vietatile remane pre uscat — au murit. Uscându-se acestea de arsiti'a sórejii n'a ramas pre corpul lor nimic decát nervii si un sfárcuri uscate. Mercuriu plimbându-se, din întempné a calcat pre corpul uscat al unei astfel de bróscé si a fost asia de surprins de sunetele ce a auzit acél corp, încát idei'a despre o lira i-s'a si reprezentat in fantasi'a s'a. Si asia întâi'a lira facuta de el a avut form'a bróscéi tiestóse, ér' cordile au fost din nervii uscati ai animalelor.

Din aceste déci ne putem convinge cá insasi natur'a s'a îngrijit de a procurá omenimei mijlóce pentru inventarea sunetelor si a instrumentelor musicali.

Primitivul ceput érá poesi'a in carea poetul 'si decântá sentimentele sale. De o vechime cu poesi'a este si cantarea, cáci nu ne putem inchipuí un poet care se-si decânté sentimentele sale de bucurie ori de durere numai recitativ. In modul acest'a s'a reprezentat cântarea si paralel cu dens'a si cantarea instrumentala.

Ómenii primi erau indestuliti cu o musica mai putien armoniósá, conform imprejurarilor lor primitive.

Li érá satisfacetóre o musica constatóre din cântec si cântare, — inse ómenii s'au cultivat treptat, cu timpul s'au inmultit si cu ei totodata si dorintiele, neindestulirea. Necesitatile vietii au constréns pre ómeni se lucreze in contielegere si se se ajute imprumutat, cáci ómenii sunt avisati dela natura se traésca in apropierea celuialalt. Limb'a si datinele i-au contopit in societati deosebite si cu societátile deodata s'a format si o musica mai expresiva, mai armoniósá si mai perfecta.

Ca pe primul inventator si asia dicénd parintele muzicii ni-l recomanda Bibli'a pre *Iubal* parintele tuturor celor ce cântau in harfa si organ.

Mai tardiu se amintesece cântarea si music'a impreuna servind spre infrumsetiarea serbatorilor diferite, — si atunci a capatat music'a o menire mai inalta, mai nobila cu introducerea la cultul divin.

Music'a servia dela inceput atát spre infrumsetiarea serbatorilor casnice, politice séu nationale, cât si la serviciul divin.

Evreii au fost acél popor din vechime, care dovedia semne de vitalitate, de humanitate, de o cultura mai superióra; prin urmare si art'a musicala érá la densii intr'un grad de desvoltare mai inalt. Inca sub Moise music'a servia la celebrarea dieitátii si acést'a a pus'o in legaturi mai strénse cu cultul divin, ordinand ca la aducerea olocaustelor si a sacrificiilor, preotii se sune din trimitie.

O forma mai corecta, mai întregitóre capatá music'a sub regele David. In timpul imperatiei sale întrebuintia la serbari religióse pana la 4000 de muzicanti spre a laudá pre Domnul prin cântari vocale si instrumentale.

Despre Solomon se scrie in cartea a trei'a a Regilor (IV, 32) cá „el a spus (compus) trei mii de proverbe si canturile lui erau o mia si cincí.”

La un grad mai inalt de perfectiune inse a ajuns music'a la Grecii si la Romani. Helenii priviau acésta arta cá primul si principalul mijloc de educatiune, de unde deducem cá si ei au avut un concept clar despre insemnatatea ei. Filosofi'a — dice Socrate — nu este decát punctul culminant al muzicii.

La Heleni servia music'a la diferite serbari, pana ce la Romani ea se restringea intr'un cerc mai angust. In deosebi la Romani music'a se usitá la servitiile militari, avénd ei o deosebita musica militara.

Inca Caius Cervius s'a îngrijit de music'a militara, provediénd legiónele sale cu un corp musical si cu instrumentele necesarie, cum erau: *Tuba*—trémbiti'a, *Buccina*—buciumul, carele se usita si pana adi la románi; *Cornu*—cornul si multe alte instrumente de argint si de arama, drepte si curbe.

Music'a grecésca a ajuns la un grad frumos de perfectiune inca pe la anul 1000 n. de Christos sub *Olympos* si *Torpander*, despre carele se dice cá ar fi inventat un mod de cetire cu semne, ér la culmea perfectiunii sale a ajuns sub Pythagora pre la anul

680 n. de Christos, cand *Pindar* a infintiat o scóla unde se practicá music'a fisicalo-artificiósá.

Cu scaderea imperiului roman si bizantin inse si music'a a scapatat fórté. Sub decursul invasiunilor barbare a perdut mult din splendórea sa si abia mai licurea cá radiele unei lumini indepartate.

A sosit inse timpul modern.

Seclul present nu e inca terminat si deja i-se atribue mai multe epitete, precum: seclul aburelui, al industriei, al electricitatii, al luminelor. Si óre nu i-s'ar poté dá mai cu drept cuvënt *seclul musiciei*?! Nici intr'un seclu music'a n'a luat o desvoltare mai frumósá decât in acest'a. S'ar paré ca isvórele sale sunt secate, si cu tóte acestea ea nu si-a dis ultimul cuvënt in privinti'a perfectiunei sale. Nu se póte predice ce va fi music'a peste 50 sau 100 de ani. Ea se afla astadi inca pre suisuiul perfectiunei.

Dintre popórele moderne vedem, cá mai mult pond au pus pre desvoltarea musiciei Italianii si Germanii, dar nu escludem nici pre Francezi.

In general astadi se deosebesc dóue scoli, scól'a italiana si scól'a germana. Scól'a italiana e recunoscuta de simpla, melodiósá, — ér cea germana de mai complicata dar obscura.

E drept, cá in seclul present in music'a italiana s'a cultivat cu preferintia cantul, pe cand in cea germana mai mult studiul armoniei si al instrumentului, care a ajuns la un grad de perfectiune admirabil, — dar cu tóte acestea music'a germana n'a intrecut pre cea italiana.

Acéste dóue scoli, in ceea ce privesce mai ales armoni'a, au apucat pre un'a si aceea-si directiune, intrunite ambele scoli au mers pre un'a si aceea-si cale aprópe pana in timpurile mai nóue, cand music'a italiana esceléza in studiul armoniei, pana ce cea germana mai mult in instrumente.

Itali'a s'a ilustrat prin un Pergolese, Piccini, Sacchini, Cimarosa, Jomelli, Paesiello si altii, — ér Germani'a prin un Hendel, Haydn, Bach, Glück, Wagner, Mozart si altii, cari impreuna cooperand la perfectiunea armoniilor, toti pot fi considerati — afara de Glück — de apartienatorii unei si acelea-si scoli.

Asemenea si Franci'a a reprezentat si reprezenta inca pre bin'a beleartelor si in special pre bin'a artei musicale mai multi barbati ilustrati. Amintim pre un Grety, Boieldieu, Herold, Auber, Francoise de Rimini Bethoven si multi altii cari, pre bas'a practicei ambelor scoli, au format o armonie deosebita, basata pre unele reguli si armonii fórté mistice. Parisul a fost si este centrul musiciei franceze, care sta la gradul superlativ al perfectiunei sale si merge treptat cu celelalte musici contemporane.

Se trecem acum Domnilor deputati si stimati óspeti, la Români, la starea musiciei nóstre nationale.

Despre music'a nóstra nationala pana in timpurile mai nóue au scris mai mult strainii, cari caletoriau prin partile locuite de Români si astfel in de-

cursul petrecerii lor au avut une-ori ocaziune de a audí esecutându-se si piese nationale române. Dar scrierile lor nu pot fi considerate de originale, nu pot aspirá la titlul de studii asupr'a musiciei nóstre nationale, cáci bine scim, music'a la Români sta instréns'a legatura cu datinele, obiceiurile, cu bucuriile si suferintiele, cu jocurile si ce-i mai mult, chiar si cu biseric'a si limb'a nóstra. Necunoscénd strainii deci aceste, scrierile lor numai adevérat nationale românesci nu pot fi, cáci nu cuprind alta decât o imitatiune a impresiunilor produse de ariile, de doinele si de jocurile românesci. Multe cele, ce au scris si póte scriu inca strainii despre music'a nóstra, sunt false si neesacte.

Românul este nascut dela natura vioiu, vesel, ospital, glumetiu si-i place a cântá. Este dotat cu darul de a cuprinde usior frumsetiele beleartelor. Românul e susceptibil si déca a audit frundi'a siuerând si paserea cântând, — se simte fericit. Dar nici nu se póte presupune altfel despre un popor, carú'a cu drept cuvënt i-se dice cá e poet din nascere.

Afirmam cu totii cá poporul român i este in-nascut talentul pentru ori care ram al artelor frumóse, toti recunosc cá instinctul musical trebuie numerat intre aptitudinile nationale ale poporului român. Dovedesc acést'a cele nenumerate coruri de plugari, existente in diferite parti locuite de Români, si déca Alecsandri cá poet a dis: „Românul e nascut poet,“ — atunci noi cá iubitorii beleartelor se dicem cá „Românul e nascut artist,“ si déca un alt poet a esclamat „câcá Române plin de mândrie“ — atunci noi esclamam: „Cânta Române plin de mândrie.“

Domnilor deputati si Stimati óspeti! Intre musica si poesia esista o reciprocitate necontestabila, si daca un popor este dotat cu talentul poetic, atunci nici talentul musical nu-i lipsesce.

De aceste talente se bucura poporul românesc, si putem afirmá, cá productele musicale esite din sinul poporului român sunt de o frumósia fara si de valóre insemnata. Dar pre lang tóte acestea music'a nóstra nationala n'a ajuns in acele grad de perfectiune cá se póta fi pusa tocmai intr'o linie cu music'a celorlalte popóre. Natiunea nóstra pana acadá n'a produs inca un Haydn, un Bach, un Bethoven, un Wagner. Tóte productele musicale câte le avem sunt putiene, si la noi nu s'a facut inca pre acest teren progrese mari, dar nu s'a facut, cáci nu s'a putut. Poporul român a trait in nisce impregiurári fatale, cari stateau cá tot atâtea stavile in fati'a curentului cultural si al progresului. Am trait intre impregiurari in cari mintea si inim'a nu se póteau misicá liber, erau incatusiate; artele si sciintiele nu pot respirá decât in libertate.

In ceea ce privesce timpurile mai recente, trebuie se constatám cu bucurie, cá si pre terenul musical facem progrese salutare. Noi Români pana in diezenile mai ultime am avut se ostenim mult pana ni-am format o

limba literara. Acest'a este primul proces de dezvoltare, si acum dupa-ce avem o limba atât de frumoasa, dupa-ce am trecut preste puntea renascerei limbei românesci, cu usiorintia vom poté formá o musica frumoasa, cu osteneli mai putiene vom poté trece si preste puntea renascerei artei musicale.

Primele dispositiuni in acest'a privintia s'au facut in România, cand in anul 1860 sub domni'a printiului Cuza s'a infiintat in Iasi o scóla de musica si declamatiune, ér la anul 1864 si in Bucuresci.

Astfelu s'a inceput cultivarea muziceii nóstre nationale mai întâiu in Români'a. Guvernul român din ce in ce s'a interesat tot mai mult de starea muziceii nationale, si mai tardiu a aplicat la tóte liceele si gimnasiile câte un profesor de musica. A ascurat esistinti'a celor dóue locuinte ale muselor, si guvernul se îngrijesce mult de cultivarea artificiosa a muziceii nationale.

Astadi avem mai multi artisti si componisti, cari déca si nu i-am poté pune pe un nivel cu Haydn, Mozart, Bethoven, — dar cel putien meritul renascerei muziceii nóstre nationale este al lor. Componistii nostri au avut sè intimpine multe dificultati la inceput, si óre nu tot inceputul este greu?!

Pieseie musicale ale lui Stefanescu si ale lui Ventura nimeniu nu-i vor displacé. — Doinele si cântecetele atât de duióse si sentimentale ale lui Flechtenmacher farmeca o lume. Valsurile si mazurcele lui Porumbescu si Ivanovici te fac se salti pana in diori de ziua. Melodiile populare ale lui Berdescu, scalda pre flacaii nostri de tierani in siróie de sudori, apoi piesele bisericesci ale distinsului nostru componist bisericesc Gavril Musicescu nu ne umple inimele si gândurile de un spirit evlavios si plin de pietate?! O, aceste tóte sunt frumoase si ni predic o musica frumoasa in viitoriu, ni asigura succesul splendid ce-l vor secerá chematii din natiunea româna atunci, cand vor tinde sè dee muziceii nóstre nationale un avent mai înalt, cand se vor nisui sè inaltie music'a nóstra la gradul la care stau si celelalte muzici sorori.

Sè lucràm, sè speràm, sè ne ajutam, càci si Dummedieu santul e cu noi!

Resunetulu

pronuniatu de deputatulu sinodulu Ioanu P. Desseanu, cu ocaziunea festivitatii arangiate de institutul pedagogico-teologicu din Arad, la 20. Aprile a. c.

Onorabila Directiune a seminariului!

Onorat Corp profesoral preparandial-teologic!

Dupa-ce acest'a festivitate ati binevoit a o adresá in onórea deputatilor sinodulu nostru eparhial, — eu ca unul dintre acesti deputati, despre a caror'a consentiement sum convins, me tien detoriu nainte de tóte a Ve dechiará recunoscinti'a si multiamit'a nóstra pentru acest'a distinctiune frumoasa.

Esperinti'a nóstra de la acest'a ocaziune, ni-a umplut inimele de bucuria. Am vediut din celebrele

discursuri ale Domnilor profesori, cà corpul didactic al acestui institut, in cultura si cualificatiune scientifica stà la inaltimea recerintielor moderne. Am vediut din productiunile tinerimei studióse preparandiali-teologice progresele eminente in sciintia, literatura si arte. Am vediut, cà acest institut seminarial, redicat spre a servi de un gigantic stàlp luminatoriu, corespunde asteptarilor nóstre.

Fiti convinsi Domnilor, cà sinódele nóstre totdeun'a vor fi cu deosebita ingrigire pentru in florirea acestui institut, care e destinat a propagá si respandi lumin'a culturai adeverate intre poporul român ortodox, prin preoti si invetiatori bine educati si cualificati.

Sinódele nóstre si in trecut continuu au dorit si nesuit a fondá asemenea institute de cultura nationala si confessionala; si daca dorinti'a lor pana aci nu s'a implinit, a fost caus'a, cà au lipsit o mâna tare, carea sè intrunésca poterea credintiosilor, si sè prefaca ide'a in fapta. De loc inse ce Ilustritatea Sa Episcopul nostru diecesan, Domnulu Ioan Metian, a luat conducerea causei in manile sale energióse, apeland la zelul poporului seu credintios, ca prin un farmec s'a redicat acest imosant templu de cultura, care dovedesce lunei, cà românul voesce cultur'a sa nationala si confessionala. Sè esprimàm Domnilor, felicitàrile nóstre Ilustritãtii Sale Dlui Episcopu Ioan Metian Sè traésca!!! (Tóta adunarea erumpe in resunete insufletite de sè traésca!)

Dar sinódele nóstre sub conducerea prudenta si zelósa a capului nostru diecesan, se vor nesui si pe viitoriu, nu numai a sustiené, ci si a dezvoltá si a completá acest institut si cu acele despartiaminte si facultati de invetiament ce astadi i lipsesc, — pentrucà o adeverala si corespundiátore cultura, numai prin institute confessionale e possibila.

Religi'a se nasce cu omul, si e nedespartibila de natur'a omenésca. Ori unde pe fati'a pamentului, tóte fiintiele, chiar si ómenii aflati in cea mai adêna selbatacia au avut si au ide'i'a divinitãtii, deosebindu-se intre sine numai in form'a imaginarei. Fiind dara religiunea ide'i'a divinitãtii, éra cultur'a nefind alta decât gravitatiunea ómenimei catra perfectiune a-deca catra divinitate, — din aceste urméza de sine acea consecintia logica neresturnabila, cà ori ce cultura, propagata cu delaturarea spiritului religios in institute fara confessiune, nu póte corespunde naturei omenesci, si nu póte avé rezultatele unei culturai perfecte. —

Nu mult timp au trecut de atunci, de cand s'au inaugurat in multe parti si locuri ale lumii teori'a si pracs'a invetiamentului in institute fara confessiune, si éta Domnilor ce rezultat vedem? Vedem nihilismul, socialismul, anarchismul, ateismul si materialismul cu cele mai triste consecintie ale decadintiei moralului omenesc!

Deci cu atât mai mare trebuie să fie bucuria noastră, când institutul serbatorit de către noi astăzi, este un institut de cultură național-confesional.

Primiti Domnule director și Domnilor profesori recunoscintă noastră! Traiți mulți fericiți ani! împreună cu înțregă tinerime studioasă! (din partea publicului urmăza urări generale de să trăească!)

D i v e r s e .

* **Consistoriul plenar al aradului**, intrunit în ședință, ținută Marti a trecută, pe basă alegerii și respective candidării, efectuate în sinodul protopresviteral alu tractului Lipovei ținută la 19 Aprila a. c. a denumit de protopresviteru alu numitului tractu pe parintele *Voicu Hamsea*, parochu în Fiscuț. Felicităm pe noul protopresviteru!

* **O școlă nouă**. Precum aflăm din o corespondență, carea ni-se tramite din părțile Beliului, comunele Agrisiu, Comanesci și Botfeiu din protopresviteratul Beliului, fiindu nesce comune mici, și nepotendu sustiené un'a câte un'a școlă proprie, la staruintă a preotului nostru Nicolau Stanu din Agrisiu au cumperatu o casa spațioasă, corespondentă pentru școlă, și au ridicatu salariulu inventatoriului la sum'a de 300 fl. Felicităm pe parintele Nicolae Stanu și pe credincioșii, cari l'au ajutat la înființarea acestei școle.

* **Donatiune pre seam'a bisericeii**. Aflăm cu placere din o corespondență, ce primim din părțile Belintului, ca confratele nostru Nicolau Gheju (Litia) din Rachit'a, pe carele l'a daruit Ddieu cu o avere frumoasă, și pe carele avem norocire a-lu cunoște și în persoană, a promis în o ședință a comitetului parochialu, ținută în zilele trecută, sub presiulu pre onoratului domnu protopresviteru alu Belintului Georgiu Cratiunescu, ca va darui pre seam'a bisericeii edificandă acolo sum'a de 1000 fl. adică un'a mii florini val. austriacă.

Felicităm pe confratele nostru Nicolau Gheju (Litia) pentru acestu frumosu daru, și rogăm pe Ddieu, că se lu țină întru mulți fericiți ani, ér esemplulu celu bunu se fia următu de toti credincioșii noștri, că astfel bisericea și școlăle noastre se pōta înaintă întru prēmărirea lui Ddieu și ridicarea neamului nostru românesc.

† **Necrologu**. Din o corespondență, pe carea o primim din protopresviteratul Banat-Comlosiului aflăm, ca venerabilulu parinte *Teodor Tempea*, parochu emeritu în Toraculu mare a înduratu o grea lovitură a sortii. Joi în a 3 septemana după serbatorile Înviării Domnului soci'a s'a *Mari'a*, după ce a fost împarțesita cu santele taine, si-a dat sufletulu în manile Creatorului în anul 77 alu etății și anul 58 alu fericeii sale casatorii. Reposat'a a fost o femeia, carea se distingea prin frumoșe virtuți, și prin o deosebită îngrijire de creșterea filorui sei. Pre reposat'a o deplange neconsolabilulu ei sociu, parochulu emeritu *Teodor Tempea*, mai departe fii sei: *Iosif*, parochu și profesoru în Lugosiu, *Paul*, parochu în Toracu și vicariu protopresviteralulu alu Banat-Comlosului, și ficele sale *Ev'a*, *Ecaterin'a*, *An'a* și *Iulian'a*, precum și numeroșele rudenii și cunoscuți.

Rogandu pe Ddumnezeu, că se asieze sufletulu reposatei cu dreptii, cari din veacu bine i-au placutu lui, — ne exprimăm totu de odată condolință a către onorabilă familia *Tempea*, remasa în doliu, și-i dicem: ca Ddieu se o consoleze în faci'a acestei perderi!

* **Socotile fundatiunei Zsig'a din Oradea mare**. Conform unei dispuzetiuni a acestei fundatiunii

publicăm în cele ce urmăza socotile pe anul 1884/5, respective decisulu venerabilului consistoriu din Aradu, prin carele se aprōba ratiociniulu de pre numitulu anu:

Luandu-se sub reviziune și pertractare ratiociniulu și inventariulu fundatiunei scol. „Zsiga“ pe anul scol. 1884/5 (de la 1 Aug. 1884 până la 31 Iuliu 1885) compus de manipulantele *Nicolau Zigre*, revedintu prin senatulu acestei fundatiuni în 5/17 Apr. 1886 sub Nr. 1, și prin consistoriulu Oradii mari substernutu cu raportulu din 4/16 Apr. a. c. Nr. 329 spre suprareviziune, consistoriulu a adusu urmatoriulu decisu:

A) Venitulu consemnatu prin manipulantele în sum'a de 4511 fl. 59 cr. nu cuprinde în sine interesele de 5% computate de la 1 Aug. 1884 până la 31 Iuliu după capitalulu de 2034 fl. 33 cr. depus în cass'a parsimonială de Oradea mare pe langa libelulu Nr. 3676. Deci acele interese ce facu 101 fl. 72 cr. adaugandu-se la sum'a de 454 fl. 59 cr. totu venitulu efectivulu se prezintă în suma rectificată de . . . . . 4613fl. 31cr.
 spesele . . . . . 3693fl. 38cr.
 și așa rămâne în cassă restu de . . . . . 919fl. 93cr.
 care suma e a se luă în percepțiunea anului scol. 1885/6 ca remanentă de cassă din anul 1884/5 și anume: în bani gata 818fl. 21cr.
 în libelu . . . . . 101fl. 72cr.

B) Valōrea întregii averi fundatiionale specificate în inventariulu rectificatu și adusu în consonanță cu bilanțulu ratiociniului din același anu 1884/5 face la olaltă . . . . . 53,584fl. 75cr.

ce se acopere cu:

1. Cas'a din piat'a Sant. *Ladislau* în valōre de . . . . . 50,000fl. —cr.
 2. Libelulu cassei parsimoniale Nr. 3676. . . . . 2,034fl. 33cr.
 3. Interese de 5% după acest capitalu computate de la 1 Aug. 1884 până la 31 Iuliu 1885 neredicate și așa capitalisate . . . . . 101fl. 72cr.
 4. Libelulu cassei parsimoniale Nr. 2654. . . . . 330fl. 49cr.
 5. Valōrea mobiliareloru din alumneu 300fl. —cr.
 6. Bani gata remasi la 31 Iuliu 1885 și la manipulare . . . . . 818fl. 21cr.

Sum'a 53,584fl. 75cr.

adică cinci-dieci și trei mii, cinci sute optu-dieci și patru floreni 75 cr.

Deci ratiociniulu și inventariulu, estmodu rectificat se aprōba și proviedute cu clausul'a aprobării cu tōte aneșele din preună se restituiescu sub % pentru ulterioară dispozițiune.

Aradu din ședință a consistorială ținută în 5/17 Maiu 1886.

Ignatiu Pap, secret. consist.

C o n c u r s e .

Pe bas'a ordinațiunei Vener. Senatu școlarulu din 1. Maiu a. c. nr. 1377, se escrie concursu pe stațiunea inventatorăscă din *Fadimaon*, cu care sunt împreunate următoarele dotatiuni: în bani gata 94 fl. 50 cr. Scripturistă 10 fl. Conferință 12 fl. Pentru elisă 30 fl. Pentru sare 7 fl. 20 cr. Lumina 6 fl. În naturale 16 meti grâu, 24 meti cucuruzu, 10 stangeni de lemne, din care se vâ încaldă și școl'a, 3 jugere pamentu aratoriu, localitate liberă, cu grădina de 1200□ și 1/4 jugeru afara.

Doritori de a cuprinde această stațiune au a-si substernere recursele în două esemplare, pe langa prezentarea în vre-o Duminecă se serbatōre în biseric'a de acolo, sub-

scrisului per Balinez in Leocusesci, comit. Carasiu-Severinu pana in preser'a alegerii, care va fi in **13. Iulie st. v. a. c.**

Fadimacu, la 21. Maiu 1886.

In contielegere cu Comitetul parochialu.

Adam Ros'a,
inspectoru de scóle.

Pentru deplinirea statiunei invetiatoresci din **Cuslisiu**, in tractulu Vasoului, conform conclusului consistorialu din Oradea-mare dto 17. Februaru a. c. Nr. 124. Sc. se eserie concursu cu terminu de alegere pe **24. Iuniu v. a. c.**

Emolumintele sunt: a) 84 fl. in bani; b) 8 cubule de bucate; c) 6 stangeni de lemne; d) cuartiru cu gradina; si e) venitele cantoralu.

Recurrentii vor avea a-si trimite petitiunile lor pana la terminulu indicatu subscrisului protopopu-inspectoru cercualu cu documintele recerute.

Beiusiu, in 26. Maiu v. 1886.

In contielegere cu Comitetul parochialu din Cutisiu.

Vasiliu Papp, m. p.
protop. Vasoului.

Prin decisulu Ven. Consistoriu rom. gr. or. din Arad, dto 20 Martiu a. c. Nr. 797 imbinandu-se postulu preotiescu cu celu invetiatorescu din comun'a bisericesca **Grosiu**, protopresviteratulu Lipovei, cu acesta se eserie concursu pe acelu postu, cu terminu de alegere pe diu'a de **29 Iuniu st. v. a. c.** pre langa urmatoarele emoluminte si anume:

1) Un'a sessiune pamentu parochialu estravilanu, constatatore din 30 jugere, apoi $\frac{3}{4}$ jugeru pamentu intravilanu, sub Nr. c. 64. asia numitu platiu parochialu.

2) Pre langa stolele usuate, inca biru preotiescu, dela 68 case, cate jumetate mesura cucuruza in bombe, de fiecare casa.

3) Patru jugere pamentu estravilanu, a scólei.

4) Birulu invetiatorescu, totu dela 68 case cate jumetate mesura cucuruza in bombe de fiecare casa.

5) Salariu invetiatorescu, in bani gat'a 113 fl. 46 cr.

6) Spese pentru conferintiele invetiatoresci 10 fl.

7) Pausialu scripturisticiu 3 fl.

8) Opta orgii de lemne, din care are a-se incaldi si chili'a de invetiamentu.

9) Cortelu liberu in edificiu scólei, si gradina pentru legumi de $\frac{3}{4}$ jugeru sub nr. 11.

Acei cari dorescu a ocupa acestu postu, sunt avisati recerusele lor ale instrui si provedea cu tote documintele prescise in stat. org. si adresandu-le comitetului parochialu se le substerna Revds. dnu protop. tractualu Ioan Tieranu in B. Lipa, pana la diu'a de alegere, caci cele intrate mai tardiu nu se vor lua in consideratiune, presentandu-se dupa acei'a, pana la diu'a de alegere in veri careva di de dumineca ori serbatore la s. biserica, spre a se face cunoscutu poporului, si spre a-si areta desteritate sa in cantarea bisericesca si in oratorie.

Grosiu, din sied. com. par. tienuta la 12 Maiu 1886.

Pentru comitetulu parochialu:

Panteleimon Popoviciu, m. p.
presied. com. par.

Cu scirea mea: IOAN TIERANU, m. p. protopresviteru.

Se eserie concursu pentru ocuparea postulu invetiatorescu dela scól'a confesionala gr. orientala din comun'a **Sinitea**, cottulu Aradu, inspectoratulu Siri'a, cu terminu de alegere pre **22. Iuniu (4. Iuliu) 1886.**

Emoluminte: 1) Salariu in bani gat'a 150 fl. 2) Optu maji metrice grau. 3) Optu maji metrice cucuruza. 4) 10 orgii lemne din care trei sunt pentru scóla. 5) Pentru conferintia 10 fl. 6) Dela inmormentari unde va fi poffitu 50 cr. 7) De scripturistica, curatitulu si incalditulu scólei se va ingriji comun'a.

Cei ce dorescu a ocupa acestu postu sunt avisati a-si suscerne petitiunile lor pana in 20. Iuniu a. c. st. v. inspectorului Giorgiu Popoviciu, in Ménes per Gyrok, dovedind ca sunt romani de religiunea gr. or. ca a presertatu esamenul de cualificatiune si celu de limb'a unguresca cu calculu hunu, ér déca a servitu deja ca invetiatoriu atestatu de conduita.

Competentii cari vor documenta ca sunt versati in gradinaritu, stuparitu precum si aceia ce vor dovedi ca sunt capaci a instrua cor pe note vor fi preferiti.

Competentii sunt poffiti a-se presentá in vre-o Dumineca séu serbatore in St'a Biserica din Sinitea pentru a dovedi desteritatea in cantu si tipicu.

Sinitea, la 11/23. Maiu 1886.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu inspectorulu cercualu.

Pentru statiunea invetiatoresca dela a II-a scóla confesionala rom. gr. or. din comun'a bisericesca **Seleusiu-Cighirelu**, protop. B. Ineului, dieces'a Aradului, cu terminu de alegere pe Marti **3, 15 Iuniu a. c.**

Emolumintele sunt:

1) In bani gat'a 250 fl.

2) 4 lantie de pamentu si pasiune pentru siese vite.

3) Cuartiru cu gradina si canepiste.

4) 8 orgii lemne de unde are a se incaldi si scól'a.

5) Dela inmormentari mari cu liturgie 1 fl. fara liturgie 60 cr. ér pentru inmormentari mici 40 cr.

6) La tienandele conferintie invetiatoresci diurne si carausie.

Doritorii de a ocupa acést'a statiune, sunt avisati recerusele lor ale adjustá in intielesulu stat. org. precum si cu testimoniu de limb'a magiara, apoi adresate comitetulu parochialu a-le tramite inspect. scol. in Boros-Jenó, si pana la terminulu defiptu a se presentá in biserica de acolo, spre a-si areta desteritatea in cantarile bisericesci. Seleusiu-Cighirelu 5 Maiu 1886.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: IOAN CORNEA, m. p. protop.

Licitatiune minuenda.

Pentru acoperirea turnului bisericescu cu badicu, si biserica cu sindila, nu altcum pardosirea ei pe din launtru, repararea si varuirea pe din afara din comun'a **Chisineu**, conform incuviintiarii Ilustritati Sale Dlui episcopu diecesanu din 2/14. Maiu a. c. Nr. 1466, — se eserie concursu de licitatiune minuenda pe **Duminec'a din 15/27. Iuniu a. c. la 10 ore ante meridiane**, tienenda in scól'a din locu.

Pretiuulu de esclamaru este 1881 fl. 60 cr. — Concurrentii vor ave a depune vadiulu de 10% cu ocasiunea licitarii. — Planurile si conditiunile la acelu lucru, se potu vede la oficiulu parochialu din locu.

Chisineu, la 19. Maiu 1886.

Ioanu Popoviciu, m. p.
preotu.